

Pedrera del Farell

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Zona Santa Creu de Palou
Emplaçament Camí del Farell al Pont de Vilomara.

Coordenades:

Latitud: 41.68232
Longitud: 1.91594
UTM Est (X): 409775
UTM Nord (Y): 4615073

Classificació

Número de fitxa 08139-50
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Abandonada
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya. Gran Via Corts Catalanes, 635 08010
BARCELONA

Fitxes associades:

[El Farell](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 12/03/2007 - 01:00

Descripció

Aquesta és l'única pedrera d'arenisca i calcàries d'origen marí dins el terme municipal de Mura. Es una pedrera petita, en què la majoria de vegades eren els mateixos pagesos que es dedicaven a extreure la pedra, tot i que aquesta pedrera va ser explotada de forma intensiva durant un curt període de temps i abandonada perquè es troba dins la zona del Parc Natural. Es troba al Farell, al peu del camí paral·lel a la riera de Santa Creu que porta al Pont de Vilomara, en un zona de desnivell del terreny sobre la riera. En aquesta pedrera encara es pot observar el sistema d'extracció de la pedra amb barrinades. També s'havia fet extracció amb el sistema tradicional de tascons de fusta ficats dins de forats en forma de falca que es feien amb el martell a diferents punts de la línia per on es volia tallar; després d'introduir el tascó de fusta que feia forma de falca, es mullava amb aigua i es deixava tota la nit; en augmentar de dimensions la fusta inflada per l'aigua, feia força i trencava la pedra. Desconeixem el temps que es va explotar aquesta pedrera, tot i que per les característiques físiques sembla que va ser explotada de manera intensiva durant un cert període de temps.

Observacions:

Es troba dins la zona del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Es documenta aquesta pedrera en ser l'única de la zona i com a mostra d'aquest tipus d'explotació a la zona.

Història

La indústria de la pedra ha estat una de les més importants els darrers cinquanta anys al municipi veí de Sant Vicenç de Castellet. L'explotació de pedra ha estat de dos tipus: pedra arenisca i pedra calcària. Tot i que ha aportat beneficis industrials, també ha aportat elements negatius, com la destrucció continuada del medi natural, a més del risc de patir silicosis degut a la inhalació de pols en el treball de la pedra, ja que s'incrusten partícules microscòpiques als pulmons que produeixen lesions irreversibles als treballadors del sector. Les condicions geològiques de la zona del Parc Natural de Sant Llorenç, rica en quars, calcàries, arenisques; han fet que des de molts anys s'hagin aprofitat aquests recursos naturals. És difícil establir l'antiguitat de l'extracció de pedra a la zona, tot i que ben segur aniria paral·lela a la seva utilització en la construcció, fet que ens remunta al període romà i ibèric. L'arenisca s'extreia de forma manual, sense barrinades. És una pedra molt especial que s'utilitza per fer voreres, enllosats, aplacats, i no es pot polir. S'extreia buscant els junts de la pedra i traient els blocs sencers, anomenats "daus" i dividits després en plaques, cosa que requeria un gran domini de l'ofici. El destí final era divers, utilitzant-se els anys 1920 en la construcció de l'Exposició Universal de Barcelona i de les fonts de Montjuïc, a més de carreteres o edificis. Actualment, l'explotació de la pedra arenisca ja no es realitza, degut a que al mercat hi altres tipus de materials més diversos; però sí que s'explota encara la pedra calcària de Sant Vicenç a diferents pedreres dels entorns d'aquest municipi.

Bibliografia

AA.VV. (2004). La pedra de Sant Vicenç: un element clau per la promoció del Bages Sud. El Breny n° 295, març 2004.

